

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-45431

בפני כבוד השופט סארי ג'יוסי

המבקשת

ח.ר.

ע"י ב"כ עוה"ד א' נחמני

נגד

המשיבים

1. ל.ר.

ע"י ב"כ עוה"ד ש' כהן

2. אייל רוזנר (כונס נכסים)

החלטה

1
2 בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית משפט לענייני משפחה בקריות (כב' השופטת ש' היימן)
3 בע"ר 62785-07-17 מיום 21.11.17, אשר ניתן בגדרי ערעור שהגיש המשיב על החלטת רשם ההוצל"פ
4 (כב' הרשם סאלם ג'דעון) מיום 11.7.17 בתיק 515282-03-16 בעניין שכר טרחת המשיב 2, כונס
5 הנכסים (להלן: "כונס הנכסים").

6
7 שתי שאלות מרכזיות עומדות במוקד הליך זה:
8

9
10 א. כלום מוסמך בית משפט לענייני משפחה להבהיר החלטה שנתן (החלטת המינוי של כונס
11 הנכסים) בגדרי ערעור שהוגש לפניו על החלטת הרשם שבידיו הפקיד את מלאכת הפיקוח על
12 פירוק השיתוף, ומבלי שזה ביקש את הבהרת בית המשפט ולאחר שלא מצא כי ההחלטה
13 טעונה הבהרה?

14
15 ב. כיצד יש לחשב את שכר טרחת כונס נכסים אשר מונה לשם פירוק השיתוף בנכס מקרקעין
16 של בני זוג, על דרך מכירתו, ולאחר שקיים התמחרות במסגרתה זכה אחד מבני הזוג ורכש
17 את חלקו של בן הזוג האחר. האם זה ייגזר משווי המימוש בפועל – מחצית שווי הנכס, או
18 ממלוא שווי הנכס?

העובדות הצריכות לעניין

19
20
21
22 המבקשת והמשיב 1 בני זוג לשעבר, התדיינו ביניהם לפני בית משפט קמא במסגרת תביעה לביטול
23 הסכם גירושין שאושר בעבר וקיבל תוקף של פסק דין (להלן: "ההסכם"). בהסכם נקבע כי השיתוף
24 בבית המגורים יפורק על דרך מכירתו וחלוקת כספי התמורה ביניהם. במסגרת אותה תביעה, עתרה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-45431

1 המבקשת למתן צו מניעה האוסר ביצוע האמור בהסכם – פירוק השיתוף והמכירה של הבית עד
2 להכרעה באותה תביעה .
3
4 עניינם של הצדדים נדון בפניי בעבר במסגרת רמ"ש 15-07-11315 ו-15-10-15739 (ראה פסק דיני
5 מיום 19.2.16). במסגרת אותו פסק דין הוריתי כי ביחס לבית, יש להלך בדרך ביניים, זו שתבטיח
6 מצד אחד כי במידה ותתקבל תביעת המבקשת לביטול ההסכם, היא לא תעמוד בהמשך בפני שוקת
7 שבורה ולא תוכל לממש את פסק הדין, ומאידך גיסא, לא לדחות את פירוק השיתוף בבית רק בשל
8 אותה תביעה לביטול ההסכם. על כן, הוריתי כי באיזון הנכון בין האינטרסים של שני הצדדים, אלה
9 של המשיב המעוניין בפירוק השיתוף בבית ומימוש זכויותיו הקנייניות, כאשר אינטרס זה יונק את
10 כוחו לא רק מאותה זכות קניינית, אלא גם מאותו הסכם שקיבל תוקף של פסק דין, ומאידך גיסא,
11 האינטרסים של המבקשת למניעת סיכול תביעתה לביטול ההסכם, יימכר הבית בשוק החופשי
12 באמצעות כונס הנכסים שימונה למטרה זו, כאשר כספי התמורה לא יחולקו בין הצדדים עד
13 להכרעה בתביעה לביטול הסכם הגירושין.
14
15 בעקבות אותו פסק דין, מינה בית משפט קמא ביום 8.3.16 את כונס הנכסים לשם פירוק השיתוף
16 בבית. בית משפט קמא קבע כי זה יימכר למרבה במחיר, במכירה שבין מוכר מרצון לקונה מרצון,
17 ושכר טרחת כונסי הנכסים שייקבע על ידי רשם ההוצל"פ לא יעלה על 4% מתקבולי מימוש בדרך של
18 מכירה. הלכה למעשה, בית משפט קמא הורה, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 7 לחוק בית המשפט
19 לענייני משפחה, התשנ"ה – 1995, כי הליכי הביצוע של פירוק השיתוף יהיו באמצעות לשכת
20 ההוצל"פ, אם כי על פי אותם כללים שקבע.
21
22 במסגרת הליכי הכינוס התנהלה התמחרות בהשתתפות צד ג' אשר הציע לרכוש את הבית תמורת סך
23 של 1,306,000 ₪. המבקשת מימשה את זכות הראשונים שלה ורכשה את זכויות המשיב בבית,
24 בהתאם לאותה הצעה של צד ג', על דרך תשלום מחצית מגובהה.
25
26 ביום 11.7.17 קבע כב' רשם ההוצל"פ כי שכר טרחתו של הכונס יהא בשיעור של 4% מתקבולי
27 המימוש ששילמה המבקשת ולא משוויו הכולל של הבית.
28
29 עוד הוסיף כב' רשם ההוצל"פ, כי שכר טרחה בשיעור זה מתוך תקבולי המימוש מתחייב לאור
30 החלטת המינוי של בית משפט קמא מיום 8.3.16 הנוקטת בלשון ברורה שאינה יכולה להשתמע לשני
31 פנים, לפיה שכר הטרחה יחושב מתקבולי מימוש. על כן, לא ראה כב' הרשם לבקש את הבהרת בית
32 משפט קמא בעניין זה. עוד הוסיף כב' רשם ההוצל"פ, כי בנסיבות הנ"ל שווי הבית אינו רלוונטי, וכי
33 הוא מבצע את ההחלטה ככתבה וכלשונה, בין אם היא נכונה ובין אם היא מוטעה (רע"א 6856/93
34 חוטר נ' מוקד, פ"ד מ"ח(5), 785). כמו כן, הפנה כב' הרשם להלכה לפיה אין לבדוק מה התכוון בית
35 משפט קמא בהחלטתו או בפסק דינו, אלא שיש ליישם את שנאמר בגדרם של אלה בפועל. לבסוף

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-45431

1 ציין כבי' הרשם, כי אין בהסכמת הצדדים לפסיקת שכר טרחת כונס הנכסים לפי 4% מתוך שווי
2 הבית כעולה מסעיף 19 להסכם המכר, כדי לשנות מגובה שכר הטרחה שעליו לאשר.

3
4 הכונס מאן להשלים עם החלטת הרשם והגיש ערעור על אותה החלטה לפני בית משפט קמא.
5 בית משפט קמא קיבל את ערעורו, כאשר הוא התמקד בפסק דינו בשאלה כיצד יש לחשב את שכר
6 טרחת הכונס, האם מתשלומי מימוש או ממלוא שווי הנכס נשוא הכינוס.

7
8 בית משפט קמא הפנה לפסיקת בתי המשפט אשר צידדה בחישוב שכר הטרחה על פי מלוא שווי
9 הנכס, ובעיקר משום השיקול המרכזי לפיו אותה מכירה בידי הכונס הביאה בסופו של דבר לפירוק
10 השיתוף באותו נכס בשלמות. בהקשר זה הפנה בית משפט קמא לרע"א(מחוזי י-ם) 33302-07-11
11 עו"ד ראובן יהושע, כונס נכסים נ' שרה חריש (פורסם בנבו) (27.10.2011); ע"א 3120/00, שאווט נ'
12 אלבר (מינטלית) נכסים והשקעות בע"מ; ת"א (שלום פי"ת) 7225-04-09 עו"ד יעקב בויאר כונס
13 נכסים נ' ס.י. אבן יזמות בע"מ (פורסם בנבו) (16.06.2013); ת"א (חדרה) 3461/05 ד"ר שושני ואח'
14 נ' ד"ר זומר (פורסם בנבו) (13.12.09).

15
16 לאור מסקנתו זו של בית משפט קמא, וחרף העובדה כי בסופו של יום נמכרה מחצית הנכס, הוא
17 קבע כי הכונס פעל מלכתחילה למכירתו במלואו, ואין בעובדה כי המבקשת רכשה את חלקו של
18 בעלה המשיב, כדי להפחית משכר טרחת הכונס. מכאן השופטת קמא גזרה את שכר טרחתו של
19 הכונס משווי הבית, היינו 4% מתוך 1,306,000 ₪ וחייבה כל אחד מהצדדים לשאת במחצית שכר
20 הטרחה בתוספת מע"מ. עוד חייבה המבקשת בהוצאות הכונס בגין הערעור ובסך של 2,500 ₪.

21
22 המבקשת לא השלימה עם פסק דינו של בית משפט קמא והגישה את בקשת רשות הערעור, זו
23 המונחת לפניי.

24
25 לאחר הגשת בקשת רשות הערעור ותשלום העירבון בשלב מאוחר יותר, ביקשתי את תשובת
26 המשיבים אשר התנגדו לבקשה, ובהמשך זומנו הצדדים לדיון לפניי במהלכו השלימו את טענותיהם
27 בעל-פה.

28 לא ראיתי לחזור על טענות הצדדים, והשאלות שהצבתי בפתח החלטה זו ממצות את המחלוקות
29 ביניהם ומשקפות את עיקר טענותיהם, כאשר המבקשת סבורה כי שגה בית משפט קמא בפסק דינו,
30 וכי היה עליו לאשר את החלטת הרשם, בעוד שהמשיבים מצדדים בפסק הדין קמא ועותרים לדחיית
31 הבקשה.

32
33 יחד עם זאת, ולמען שלמות התמונה, ראוי לציין כי המבקשת טוענת גם כי בית משפט קמא חרג
34 מסמכותו "והפך את פסק דינו החלוט מיום 8.3.16" (הכוונה להחלטתו), הואיל ובמסגרתה נקבע כי
35 שכר טרחת הכונס יהא לפי תשלומי מימוש.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-45431

דיון והכרעה

לאחר ששקלתי את טענות הצדדים, בכתב ובעל-פה, אני מחליט לדחות את בקשת רשות הערעור.

אפתח בדיון בשאלה מאיזה סכומים יש לגזור את שכר טרחת הכונס, ודעתי בהקשר זה כדעת בית משפט קמא, היינו, לא מתשלומי המימוש אלא משווי הנכס הכולל. כך יש לנהוג משום הטעמים שמנה בית משפט קמא ובראשם, כי מינוי הכונס נועד כדי ליישם את החלטת פירוק השיתוף, ואין נפקות לעובדה כי זה נעשה על דרך רכישת שותף את חלקו של השותף האחר. כלום יש להבחין לצורך חישוב שכר טרחת הכונס בין מכירה של מחצית הנכס לבין מכירתו כולו, כאשר בשני המקרים הושגה המטרה – פירוק השיתוף, במיוחד כאשר המכירה לשותף נעשתה לאחר עריכת התמחרות תוך השתתפות צד ג'.

על כך אוסיף, כי גם על פי מבחן מהותי, היינו בחינת היקף העבודה שנעשתה והושקעה על ידי הכונס, דומה כי אין הבדל בין זו שנעשתה במקרה דנן לבין זו שהייתה נעשית אילו הנכס היה נמכר בשלמות לצד ג'. בשני המקרים נדרש הכונס לערוך חוזה מכר, לדווח על העסקה לשלטונות המס ולבצע כל פעולה נוספת והנדרשת לשם השלמת המכר, תשלום המיסים החלים ורישום הזכויות בהתאם.

אי לכך, ובהתעלם מהשאלה הראשונה שהצבתי בפתיח, התוצאה אליה הגיע בית משפט קמא נראית לי צודקת ונכונה בנסיבות דנן.

לצד קביעה זו, לפיה בית משפט קמא הגיע לתוצאה הצודקת, יכולתי לפטור את עצמי מלדון בשאלה הראשונה, בשים לב להוראות סעיף 8 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, המסמיכו לנהוג בדרך הנראית לו הטובה ביותר לעשיית משפט צדק. גם אם נתעכב לרגע על אותה טענה שהעלתה המבקשת לפיה בית משפט קמא התעלם מהאמור בהחלטת המינוי ופירוק השיתוף שם קבע כי שכר הטרחה יהיה לפי ערכי מימוש, הרי משהובא הדבר לפני בית משפט קמא, לא יהא חולק כי הבהרת החלטתו או פסק דינו, ראוי שיעשו על ידו בתור מי שמלפניו ניתנו.

אלא שגם אם נתעלם מהוראת סעיף 8, נראה כי ניתן לאשר את פסק דינו של בית משפט קמא על יסוד האמור בהוראת סעיף 12 לחוק ההוצל"פ, תשכ"ז – 1967. אמנם הוראה זו מקנה לרשם ההוצל"פ סמכות לפנות בכתב לבית המשפט שנתן את פסק הדין לשם הבהרתו, ככל שהוא סבור כי זה או חלק ממנו טעונים הבהרה לשם ביצועו.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-45431

1
2
3 לכאורה הסמכות היא של הרשם בלבד, והיא כמובן כפופה לקביעתו כי פסק הדין או חלק ממנו
4 טעונים הבהרה, כאשר במקרה שלנו סבר הרשם כי ההחלטה ברורה ואינה טעונה הבהרה בכל הנוגע
5 לגובה שכר טרחת הכונס. אלא שיש לזכור כי בית משפט קמא דן בערעור על החלטת הרשם,
6 ובמסגרת זו, בשבתו כערכאת ערעור, הוא יושב כרשם ההוצל"פ ומכאן מוסמך הוא כמובן לפרש את
7 פסק דינו, במיוחד שעה שהמחלוקת המתבררת לפניו מתמקדת באותו עניין – דרך חישוב שכר
8 טרחת הכונס. מילים אחרות, בשבתו כערכאת ערעור על החלטת הרשם, מוסמך היה בית משפט
9 קמא "לבקש" בעצמו את אותה הבהרה שלא התבקשה קודם, ולהבהיר את פסק דינו כפי שנהג
10 במקרה דנן.

11
12 אי לכך, יש לדחות את טענות המבקשת לפיהן חרג בית משפט קמא מסמכותו משפירש את פסק דינו
13 באופן שונה מזה המשתמע, על פי המבקשת, באופן ברור מלשונה של החלטתו, ומשלא נדרש לעשות
14 כן על ידי רשם ההוצל"פ. טיעון זה אשר ממבט ראשון שובה את הלב, מתעלם מעובדות בסיסיות:

15
16 א. החלטת המינוי ניתנה על ידי בית משפט קמא;

17
18 ב. ביצוע הליך פירוק השיתוף והפיקוח עליו, גם אם הואצלו לרשם ההוצל"פ, על פי סעיף 7
19 לחוק בית המשפט לענייני משפחה, עדיין מוסמך בית משפט קמא להמשיך ולפקח עליהם
20 ועל כל הכרוך בהם, לרבות פסיקת שכר טרחת הכונס שמינה, מכוח סמכותו הטבועה
21 והראשונית;

22
23 ג. ערכאת הערעור, ובמקרה דנן בית משפט קמא, מוסמך ליתן כל החלטה שצריך היה לתתה,
24 או ליתן החלטה נוספת או אחרת וכן רשאי להשתמש בסמכותו זו, אף אם הערעור מתייחס
25 רק לחלק מן ההחלטה (ראו תקנה 462 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד – 1984).

26
27 סוף דבר

28
29 אני דוחה את בקשת רשות הערעור.

30
31 בנסיבות העניין, תשלם המבקשת לכונס הוצאות הליך זה בסך של 2,000 ₪.

32
33 המזכירות תעביר לכונס מתוך העירבון שהופקד את הסך של 2,000 ₪, וככל שתישאר יתרה, זו
34 תוחזר למבקשת באמצעות בא כוחה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

רמ"ש 17-12-45431

1
2
3
4

מותר לפרסום ללא שמות הצדדים ולא פרטים מזהים.

ניתנה היום, א' אב תשע"ח, 13 יולי 2018, בהעדר הצדדים.

סארי גיוני, שופט

5
6
7
8

הלהיטים סגורות